

Kandidatuppsats

Sjuksköterskeprogrammet 180 hp

Sjuksköterskans erfarenheter av omvårdnaden till patienter med obstipation

En litteraturstudie

Omvårdnad 15 hp

Varberg 2023-11-01

Madeleine Karlsson

Carl Netterberg

HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

Titel	Sjuksköterskans erfarenheter av omvårdnaden till patienter med obstipation – En litteraturstudie
Författare	Madeleine Karlsson och Carl Netterberg
Akademi	Akademien för hälsa och välfärd
Handledare	Helene Bylow, Universitetslektor i omvårdnad, Med.dr
Examinator	Marie Bräutigam Ewe, Universitetslektor i omvårdnad, Med.dr
Tid	Höstterminen 2023
Sidor	29
Nyckelord	Erfarenheter, obstipation, omvårdnaden, patienter, sjuksköterskan

Sammanfattning

Bakgrund: Obstipation är ett obehagligt och vanligt förekommande tillstånd. Symtom som bukuppspändhet, buksmärta, kräkningar, fatigue och huvudvärk är vanliga vid obstipation. Tidigare forskning har belyst barriärer som ses hindra patienter att förmedla sitt tillstånd samt brister i omvårdnadsdokumentation och bedömning har uppmärksamats vilket kan påverka omvårdnaden negativt. **Syfte:** Syftet var att belysa sjuksköterskans erfarenheter av omvårdnaden till patienter med obstipation. **Metod:** En litteraturstudie baserad på nio vetenskapliga artiklar varav tre kvantitativa, två kvalitativa och fyra med mixad metod. Artiklarnas innehåll analyserades enligt Popenoe et al. (2021) och fyra huvudkategorier utformades. **Resultat:** Resultatet presenterades med fyra huvudkategorier: (i) erfarenheter av gynnsam omvårdnad, (ii) erfarenheter av hinder i omvårdnaden, (iii) erfarenheter av utbildning, kunskap och samarbete vid omvårdnaden och (iv) sjuksköterskans erfarenheter av övriga omvårdnadsåtgärder. **Konklusion:** Resultatet visar sjuksköterskans erfarenheter av organisatoriska hinder som tidsbrist och att omvårdnaden vid obstipation nedprioriterades samt att det fanns gynnsamma omvårdnadsåtgärder relaterade till livsstilsfaktorer som sjuksköterskan behöver använda i större utsträckning. Det framkom även ett behov av ökad utbildning i obstipation och bedömningsverktyg. Vidare forskning behövs på hur vården kan organiseras för att säkerställa sjuksköterskans förutsättningar att bedriva en personcentrerad vård och minska användandet av laxerande läkemedel.

Title Nurse's experiences of nursing care to patients with constipation – A literature study
Author Madeleine Karlsson and Carl Netterberg
School Academy of health and welfare
Supervisor Helene Bylow, Senior Lecturer in nursing, PhD
Examiner Marie Bräutigam Ewe, Senior Lecturer in nursing, PhD
Period Fall 2023
Pages 29
Keywords Constipation, experiences, nurse, nursing care, patients

Abstract

Background: Constipation is an unpleasant and widespread condition. Symptoms as abdominal distension, abdominal pain, vomiting, fatigue and headache are common with constipation. Previous research shows barriers that prevents patients from communicating their condition, shortcomings in nursing documentation and assessment have been noticed, which negatively affect nursing. **Aim:** The aim was to illustrate the nurse's experiences of nursing care to patients with constipation. **Method:** A literature study based on nine scientific articles, three was quantitative, two qualitative and four mixed methods. The articles were analyzed according to Popenoe et al. (2021) and four main categories was designed. **Results:** The results were presented in four main categories: (i) experiences of nursing care with positive effect, (ii) experiences of obstacles in the nursing care, (iii) experiences of education, knowledge and cooperation in the nursing care and (iv) experiences of other nursing measures. **Conclusion:** The results show nurses experiences of organizational obstacles such as lack of time and that nursing care for constipation was de-prioritized and that there also were favorable nursing measures related to lifestyle factors that nurses need to use to a greater extent. There was also a need for increased education in constipation and assessment tools. Further research is needed on how the care can be organized to ensure nurses conditions to provide person-centered care and reduce the use of laxatives.

Innehållsförteckning

Inledning	1
Bakgrund	1
Obstipation	1
Orsaker till obstipation	2
Patienters upplevelser av obstipation	2
Omvårdnadsåtgärder vid obstipation.....	3
Sjuksköterskans omvårdnadsansvar	4
Problemformulering	4
Syfte	4
Metod	5
Datainsamling.....	5
Inklusions- och exklusionskriterier.....	5
CINAHL	6
PubMed.....	6
Databearbetning.....	7
Forskningsetiska överväganden.....	7
Resultat.....	8
Erfarenheter av gynnsam omvårdnad	8
Erfarenheter av hinder i omvårdnaden	9
Erfarenheter av utbildning, kunskap och samarbete vid omvårdnaden....	10
Erfarenheter av övriga omvårdnadsåtgärder	11
Diskussion.....	12
Metoddiskussion.....	12
Resultatdiskussion	15
Konklusion och implikation.....	19
Referenser	20
Bilaga A	27
Tabell 1: Sökordsöversikt.....	27
Bilaga B.....	28
Tabell 2: Sökhistorik	28
Bilaga C.....	29
Tabell 3: Artikelöversikt.....	29

Inledning

Obstipation är ett utbrett tillstånd som ökar hos individer runt om i världen. I Europa har prevalensen för obstipation ökat de senaste 15 åren (Peppas et al., 2008; Saleri et al., 2023). Obstipation är ofta förknippad med livsstilsrelaterade faktorer och läkemedelsbehandling (Bardsley, 2017). Det finns ett samband med längre vårdtid för patienter med obstipation vid sjukhusvård (Konradsen et al., 2022). Obstipation kan medföra obehagliga symtom för den drabbade och tillståndet kännetecknas av låg avföringsfrekvens och ansträngning vid avföringstillfället (Bardsley, 2017). Enligt World Health Organization ([WHO], 2020) ska omvårdnad inom hälsa grundas i lagarbete, vetenskap, jämlikhet och teknik.

Sjuksköterskeprofessionens ansvar innebär att sjuksköterskan ska skapa trygghet, främja hälsa och utöva god omvårdnad till patienter. Likväl ska sjuksköterskan utöva personcentrerad vård vilket innebär att patientens behov tillgodoses och det kräver sjuksköterskans engagemang och närvaro (International council of nurses [ICN], 2021). Det finns ett flertal hinder för att uppnå en personcentrerad vård och det eftersöks en bättre kommunikation mellan olika vårdprofessioner, samt att det finns barriärer i den personcentrerade vården som innefattar språkliga, kulturella, psykiska och fysiska hinder i omvårdnaden till patienter med obstipation (Oxelmark et al., 2017). Dokumentationen och bedömningen som utförs av sjuksköterskan vid obstipation är bristfällig och utgår vanligtvis från vårdpersonalens subjektiva perspektiv (Konradsen et al., 2022).

Bakgrund

Obstipation

Obstipation är ett vanligt förekommande tillstånd hos både män och kvinnor som drabbar individer i alla åldrar. Kvinnor och äldre personer drabbas dock i högre utsträckning (Bardsley, 2017; Wald et al., 2007). Upplevelsen av obstipation är individuell och förenad med en störd funktion av avföringsfrekvensen (Palit et al., 2012). Tillståndet bidrar till en sämre hälsoupplevelse och sänkt livskvalitet (Bardsley, 2017; Wald et al., 2007). Den fysiska funktionen, allmänna hälsan och sociala funktionen påverkas negativt. Faktorer som associeras med obstipation är utbildningsnivå, arbetssituation, kultur och civilstånd (Wald et al., 2007). Enligt North American Nursing Diagnosis Association ([NANDA], 2019) definieras obstipation som en kombination av minskad avföringsfrekvens, ofullständig eller svår avföring där avföringen är hård eller torr. Vanligt förekommande symtom är buksmärta, bukuppspändhet, kräkningar, smärta vid tarmtömning, fatigue och huvudvärk (NANDA, 2019). En

avföringsfrekvens på mindre än tre gånger i veckan indikerar obstipation (Hsieh, 2005; Palit et al., 2012; Wilson, 2020).

Orsaker till obstipation

Livsstilsfaktorer relaterade till obstipation är otillräckligt vätskeintag, låg fysisk aktivitet, olämpliga kostvanor och avföringsvanor (Aziz et al., 2020; Hsieh, 2005; Jani & Marsicano, 2018; NANDA, 2019; Palit et al., 2012; Wilson, 2020). Ett lågt intag av frukt och kostfibrer har en negativ verkan på avföringsfrekvensen (Wilson, 2020). Brukande av alkohol och ett högt intag av kolhydrater, aminosyror, fett och protein har en negativ verkan på kolonmotoriken. En fiberfattig kost har en negativ effekt på kolonmotoriken (Palit et al., 2012). Fiberfattig kost försämrar avföringens vattenhållande egenskaper och har en hämmande verkan på peristaltiken (Aziz et al., 2020). Det är vanligt förekommande att opioidbehandling orsakar obstipation, därför kombineras ofta behandlingen med laxerande läkemedel (Hsieh, 2005). Opioider påverkar mag-tarmsystemet genom att binda till opioidreceptorer i det centrala nervsystemet vilka också finns i mag-tarmkanalen. Opioiderna binder till opioidreceptorerna i mag-tarmkanalen vilket leder till minskad tarmsekretion och motilitet som orsakar opioidinducerad obstipation (Aziz et al., 2020). Andra omständigheter som kan orsaka obstipation är sjukdomstillstånd som diabetes, hypotyreos, inflammatorisk tarmsjukdom, ångest och depression, samt antidepressiva läkemedel (Hsieh, 2005). Obstipation definieras av primära eller sekundära orsaker. Primär obstipation är mest förekommande och diagnostiseras när ingen uppenbar orsak kan fastställas. Sekundär obstipation innebär att det finns en tydlig orsak som en underliggande sjukdom (Hsieh, 2005).

Patienters upplevelser av obstipation

Tidigare forskning visar att patienter med obstipation som vårdas på sjukhus upplever en sårbarhet och tycker att det är obekvämt att diskutera sina avföringsbehov med sjuksköterskan (Pryor et al., 2021). Vid sjukhusvård kan patienter som vanligtvis hanterar toalettbesök självständigt bli mindre självständiga och behöva stöd. Upplevelsen är att deras avföringsbehov blir lågt prioriterade till följd av sjuksköterskans höga arbetsbelastning och tidsbrist. Tidsbristen resulterar i att patienterna får vänta länge på hjälp vid avföringsbehov och vid stöd av sjuksköterskan upplevs det stressigt (Pryor et al., 2021). Patienter beskriver ett lidande relaterat till omvårdnaden i form av bristfällig dialog med sjuksköterskan vilket resulterar i en känsla av otrygghet (Svanström et al., 2013). Patienter upplever att sjuksköterskan tidvis ger laxerande läkemedel som ersättning för andra omvårdnadsåtgärder (Pryor et al., 2021). Patienter med obstipation uppger en lägre livskvalitet och besväras ofta av symtomen som bidrar till att den fysiska- och sociala funktionen försämras (Wald et al., 2007). Uppfattningen om egenvård och

rätt till beslutsfattande i vården är individuell. Det finns patienter som intar en passiv roll och överlämnar sin vård till sjuksköterskan och det finns även patienter som uttrycker behov av att vara delaktiga i beslut samt de patienter som intar en aktiv roll i besluten kring sin vård (Doekhie et al., 2020).

Omvårdnadsåtgärder vid obstipation

Omvårdnaden till patienter med obstipation innefattar uppmuntran till fysisk aktivitet, regelbundna toalettbesök, ökat vätskeintag och ett ökat fiberintag i kosten för att öka avföringsfrekvensen (Aziz et al., 2020; Hsieh, 2005; Jani & Marsicano, 2018; Palit et al., 2012; Wilson, 2020). Utbildning i livsstilsvanor, avföringsvanor och behandlingsformer som en del i omvårdnaden har en positiv effekt på kliniska symtom av obstipation och främjar goda livsstilsvanor hos patienten (Ozturk & Parlar Kilic, 2018). Bedömning av obstipation kan ske med hjälp av bedömningsverktyg. Ett bedömningsverktyg är Bristol Stool Form Scale (BSFS) som innefattar en skala på sju typer av avföring. De lägre skalorna beskriver avföring som är knölig och hård medan den högre skalan innefattar vattnig och lös avföring (Aziz et al., 2020). Ytterligare ett bedömningsverktyg är Romkriterierna där minst två av sex kriterier ska uppfyllas för att klassas som obstipation. Kriterierna innefattar känslan av ofullständig avföring, färre än tre avföringstillfällen i veckan, ansträngning vid avföring, klumpig eller hård avföring (Hsieh, 2005; Jani & Marsicano, 2018).

Laxerande läkemedel förekommer ofta som förstahandsbehandling vid obstipation och bidrar till en ökad avföringsfrekvens och minskad ansträngning vid avföring (Aziz et al., 2020; Hsieh, 2005). De laxerande läkemedel som används i störst utsträckning är stimulerande och osmotiska läkemedel så som bisacodyl, natriumfosfat, glycerin, polyetylen glykol, laktulos och mineralolja (Dionne et al., 2020). Biverkningar kan förekomma vid brukande av laxerande läkemedel där de vanligaste biverkningarna är lös avföring, buksmärter och magkramper (Aziz et al., 2020). Patienter kan inta laxerande läkemedel oralt, via suppositorium eller lavemang (Dionne et al., 2020). Ytterligare en omvårdnadsåtgärd vid obstipation är att föra tarmprotokoll innehållande initieringskriterier för obstipation (Dionne et al., 2020). Kriterierna i tarmprotokoll är relaterade till tarmrörelser under bestämd tid, opioid- och läkemedelsanvändning, riskbedömning av obstipation, avföring vid rektalundersökning, nutrition och vårdtidsinläggning. Tarmprotokollens utformning skiljer sig beroende på vårdenhetens inriktning (Dionne et al., 2020). Att utföra bukmassage som omvårdnadsåtgärd har god effekt på grund av massagens stimulans av peristaltiken. Bukmassage kan minska patientens symtomupplevelse av obstipation och öka livskvaliteten (Bardsley, 2017). Öronakupressur som omvårdnadsåtgärd har god effekt vid obstipationssymtom och förbättrar

patientens upplevelse av livskvalitet (Aminizadeh et al., 2023). Öronakupressur innebär att genom akutpunktsstimulering på örat stimuleras örats reflexpunkter där det finns neurofysiologiska samband med det autonoma och centrala nervsystemet. Öronakupressur vid obstipation leder till ökad tarmperistaltik, spridning av kroppsvätskor till tarmen och slutligen avföringsbehov (Aminizadeh et al., 2023).

Sjuksköterskans omvårdnadsansvar

I omvårdnaden ska sjuksköterskan utgå från ett personcentrerat perspektiv i mötet med patienten inom samtliga delar av hälso- och sjukvården. Ett personcentrerat perspektiv innebär att patienten blir sedd som individ och inte endast för sin sjukdom eller tillstånd samt att patienten ska göras delaktig i sin vård (ICN, 2021). För att uppnå en personcentrerad vård krävs sjuksköterskans närvaro och engagemang. Sjuksköterskan ska visa förståelse för patienten och beslut fattas gemensamt (McCormack & McCance, 2006). Sjuksköterskan behöver ta eget ansvar för att den vård som utövas är av god kvalitet, vilket kräver god kommunikation (ICN, 2021; McCormack & McCance, 2006). Ansvaret innebär att vara engagerad i yrket, främja hälsa och förebygga sjukdom, dessutom att omvårdnaden omfattar vård av fysiskt och psykiskt sjuka patienter samt funktionshindrade individer i alla åldrar och miljöer (ICN, 2021). Sjuksköterskan har ett ansvar i att vara behjälplig med utbildning till andra sjuksköterskor, medarbetare och patienter samt att det är sjuksköterskans skyldighet att medverka i teamarbete och vara delaktig i forskning (ICN, 2021). Således har sjuksköterskan ett ansvar för att identifiera, hjälpa och stödja de patienter som har obstipation.

Problemformulering

Obstipation är ett vanligt förekommande tillstånd som kan vara både fysiskt och psykiskt besvärande samt orsaka lidande och minskad livskvalitet. Symtomen och upplevelsen varierar för olika individer vilket kan försvåra omvårdnadsarbetet för sjuksköterskan. Härav är det av vikt att belysa sjuksköterskans erfarenheter av omvårdnaden till patienter med obstipation för en ökad förståelse av forskningsproblemet vilket kan generera en bättre omvårdnad till patienter.

Syfte

Syftet var att belysa sjuksköterskans erfarenheter av omvårdnaden till patienter med obstipation.

Metod

Examensarbetet genomfördes som en allmän litteraturstudie med induktiv ansats (Henricson, 2017). Avsikten med litteraturstudien var att utföra en metodisk och strukturerad sökning av vetenskapliga artiklar som svarade på studiens syfte. Litteraturstudien baseras på vetenskapliga artiklar som analyserats och kritiskt granskats (Segesten, 2022).

Datainsamling

Datainsamlingen genomfördes med en inledande sökning för att skapa en överblick av det aktuella forskningsområdet och för att identifiera relevanta ämnesord (Karlsson, 2017). Den inledande sökningen var en ostrukturerad fritextsökning där sökorden var baserade på studiens syfte, vilket var att belysa sjuksköterskans erfarenheter av omvårdnaden till patienter med obstipation. Sökorden som användes i den inledande fritextsökningen var *constipation* och *nurse*. Den egentliga sökningen genomfördes i databaserna Cumulative Index to Nursing and Allied Health Literature (CINAHL) och Public Medline (PubMed). Båda omfattar vetenskapligt material inom omvårdnad och medicin (Karlsson, 2017), vilket motiverade valet av databaserna. Söksträngen i den egentliga sökningen var *constipation* som ämnesord och fritextorden *constipation*, *obstipation*, *patient care*, *nursing care* och *nurse* (Tabell 1, Bilaga A). Booleska operatörer användes för att kombinera sökorden (Karlsson, 2017). Operatören AND användes för att specificera och avgränsa sökningen. Operatören OR användes i expanderande syfte. Söksträngen med operatörerna var *constipation* OR *constipation* OR *obstipation* AND *patient care* OR *nursing care* AND *nurse* (Tabell 2, Bilaga B). Trunkering valdes bort i begränsande syfte (Karlsson, 2017). Ordet erfarenheter valdes även bort som sökord i söksträngen trots syftets formulering då det begränsade sökresultatet markant.

Inklusions- och exklusionskriterier

Inklusionskriterier som användes för begränsning av sökresultatet var artiklar publicerade på engelska, etiskt godkända och i tidsintervallet 2013–2023 (Karlsson, 2017). Tidsintervallet valdes för att resultatet skulle grundas på aktuell forskning (Henricson, 2017). Erfarenheter var även ett inklusionskriterie som säkerställdes manuellt eftersom syftet var att belysa sjuksköterskans erfarenheter av omvårdnaden till patienter med obstipation. I CINAHL begränsades sökningarna ytterligare med inklusionskriteriet ”refereegranskad”. Vetenskapliga artiklar som berörde nyförlösta, gravida kvinnor och barn exkluderades. Vetenskapliga litteraturöversikter exkluderades eftersom det endast var originalartiklar som resultatet i studien baserades på.

Resultatartiklarna kvalitetsgranskades enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmall som innebär att studien poängsätts, poängen räknas om till procent och graderas sedan utifrån tre grader. Grad I innebär hög vetenskaplig kvalitet och grad III avser låg vetenskaplig kvalitet (Carlsson & Eiman, 2003). Artiklar som inte erhöll tillräcklig vetenskaplig kvalitet enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmall och bedömdes lägre än grad II exkluderades. Efter artikelgranskningen sammanställdes artiklarna som var relaterade till syftet.

CINAHL

Den första litteratursökningen genomfördes i databasen CINAHL som innehåller vetenskapligt material som berör omvårdnad, fysioterapi och arbetsterapi från år 1981 och framåt (Karlsson, 2017). Litteratursökningen i CINAHL bestod av *constipation* som ämnesord där *explode* valdes vilket innebar att samtliga underrubriker för *constipation* kom med i sökningen. Fritextorden som användes i sökningen var *constipation*, *obstipation*, *patient care*, *nursing care* och *nurse*. Söksträngens utformning var *constipation* som ämnesord OR *constipation* OR *obstipation* AND *patient care* OR *nursing care* AND *nurse* (Tabell 1, Bilaga A). Sökningen begränsades med tidsintervallet 2013 – 2023, ”refereegranskad” och artiklar publicerade på engelska. Sökningen genererade i 57 vetenskapliga artiklar. Samtliga artiklars rubriker genomlästes och 15 artiklar som eventuellt var relevanta valdes ut där abstrakt lästes igenom. Totalt granskades fyra artiklar relaterade till syftet enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmodell vilket resulterade i två resultatartiklar (Tabell 2, Bilaga B).

PubMed

Den andra litteratursökningen utfördes i databasen PubMed som omfattar material i medicin, omvårdnad och odontologi och är en del av databasen Medline som innehåller över 25 miljoner referenser och material från år 1966 och framåt (Karlsson, 2017). Litteratursökningen bestod av *constipation* som MeSHterm och fritextorden *constipation*, *obstipation*, *patient care*, *nursing care* och *nurse*. Söksträngens utformning var *constipation* som MeSHterm OR *constipation* OR *obstipation* AND *patient care* OR *nursing care* AND *nurse* (Tabell 1, Bilaga A). Begränsningarna som valdes var tidsintervallet 2013 – 2023 och artiklar publicerade på engelska. Sökningen gav 206 vetenskapliga artiklar. Samtliga artiklars rubriker lästes igenom sedan valdes 46 artiklar som kunde vara av relevans ut där abstraktet genomlästes. Slutligen granskades 14 artiklar vilket genererade i sju resultat artiklar, varav en dubblett framkom från den första sökningen i CINAHL (Tabell 2, Bilaga B).

Databearbetning

Databearbetningen utfördes enligt Popenoe et al., (2021) riktlinjer för analysprocess i en allmän litteraturöversikt. Det första steget i analysprocessen innebar att artiklarna genomlästes först individuellt och sedan gemensamt för att få en helhetskänsla (Popenoe et al., 2021). Artiklarna sammanfattades sedan och en diskussion fördes kring varje enskild artikel för att säkerställa att data uppfattades lika. Det utformades även en artikelöversikt för varje resultatartikel med information om artiklarnas syfte, urval, metod, resultat och slutsats (Tabell 3, Bilaga C). Efter sammanfattningen inleddes steg två i analysprocessen som innebar att identifiera dataenheter från de framkomna artiklarnas resultat som svarade på syftet i litteraturstudien gällande likheter och skillnader. Dataenheterna färgmarkerades och kondenserades för att i sista och tredje steget i analysprocessen bilda underkategorier som slogs samman till fyra huvudkategorier (Popenoe et al., 2021).

Forskningsetiska överväganden

Lagen om etikprövning framhåller att forskning ska etikprövas i syfte att skydda människans värde samt att människor som deltar i forskning måste ge samtycke till deltagandet och bli informerade om studien (SFS 2003:460). Helsingforsdeklarationen bildades 1964 och har upprättat riktlinjer kring tillvägagångssätt vid forskning i syfte att respektera människans värde och integritet (WMA, 2008). Belmontrapporten är en påbyggnad av Helsingforsdeklarationen som grundas i tre etiska principer, vilka är att göra gott principen, rättvisepincipen och respekt för personen. Belmontrapportens syfte är att undvika att risker överväger nyttan vid forskning (Belmontrapporten, 1979).

Genomgående under examensarbetet har etiska ställningstaganden genomförts från val av ämne, inhämtning av vetenskaplig litteratur till framställandet av resultatet. Dessutom har studiens risk och nytta diskuterats utifrån syfte och resultat. Likväl har risk och nytta i den vetenskapliga litteraturen inkluderad i litteraturstudiens resultat diskuterats (Kjellström, 2017). Artiklar involverade i studiens resultatdel granskades och etiskt godkännande identifierades hos samtliga. Deltagarna i de utvalda resultatartiklarna som använts i framtagandet av litteraturstudien gav sitt samtycke till att medverka i respektive studie. Under examensarbetets framtagande var det av vikt att identifiera sjuksköterskans perspektiv i de resultatartiklar där olika professioners erfarenheter och upplevelser framställts av hänsyn till studiens syfte.

Resultat

Resultatet redovisas enligt fyra huvudkategorier, där samtliga belyser sjuksköterskans erfarenheter i förhållande till omvårdnaden vid obstipation enligt följande: *erfarenheter av gynnsam omvårdnad, erfarenheter av hinder i omvårdnaden, erfarenheter av utbildning, kunskap och samarbete vid omvårdnaden samt erfarenheter av övriga omvårdnadsåtgärder.*

Tabell 4: Artiklarnas representativitet i resultatets huvudkategorier.

Artiklar	Erfarenheter av gynnsam omvårdnad	Erfarenheter av hinder i omvårdnaden	Erfarenheter av utbildning, kunskap och samarbete vid omvårdnaden till patienter med obstipation	Erfarenheter av övriga omvårdnadsåtgärder
Feo et al. (2023)		X	X	
Goodman et al. (2013)				X
Klein & Holowaty (2014)		X		X
Lundberg et al. (2020)	X	X	X	X
Maras et al. (2022)	X			
Saga et al. (2014)	X	X		X
Takaoka et al. (2020)	X			X
Tavares et al. (2014)				X
Warren & Kent (2018)				X

Erfarenheter av gynnsam omvårdnad

Sjuksköterskor beskrev i studien av Lundberg et al. (2020) att omvårdnaden till patienter med obstipation gynnades av att vara observant på patientens aptit, då en minskad aptit kunde vara tecken på obstipation. Sjuksköterskan kontrollerade dagligen patienters vätske- och födointag för att säkerställa att intaget var tillräckligt och regelbundet (Lundberg et al., 2020). I studien av Takaoka et al. (2020) var sjuksköterskornas erfarenheter att uppmuntran till en fiberrik kost innehållande probiotiska produkter och ett ökat vätskeintag var gynnsamt för patienter med obstipation (Takaoka et al., 2020). I studien av Maras et al. (2022) beskrev sjuksköterskorna att de dagligen

genomfördes en bedömning av obstipation med hjälp av en checklista. Bedömningen som registrerades förbättrade omvårdnaden till patienter med obstipation enligt sjuksköterskorna (Maras et al., 2022; Takaoka et al., 2020).

Sjuksköterskan utgjorde en viktig funktion relaterat till att motivera, stötta och underlätta fysisk aktivitet för patienterna. (Lundberg et al, 2020; Takaoka et al., 2020). Omvårdnaden innebar att fysiskt stödja patienten vid mobilisering och sjuksköterskorna uttalade en önskan om ökad aktivitet för patienterna på grund av den gynnsamma effekten som rörelse har vid obstipation (Lundberg et al., 2020). Sjuksköterskans erfarenheter visade att miljön var av betydelse i omvårdnaden till patienter med obstipation. Ett rent badrum och en stressfri miljö underlättade omvårdnaden och patientens förmåga att hantera obstipation vid avföringstillfället (Lundberg et al., 2020; Saga et al., 2014). Det gav positiv effekt att stötta patienten genom påminnelser om mer frekventa och regelbundna toalettbesök och att sjuksköterskan erbjöd patienten fysiskt stöd vid toalettbesöken (Saga et al., 2014; Takaoka et al., 2020). Sjuksköterskors erfarenheter var att kontinuitet i omvårdanden och att arbeta utifrån ett personcentrerat förhållningssätt hade en positiv inverkan samt att kontinuiteten bidrog till att observationer och uppföljningar utfördes mer regelbundet (Lundberg et al., 2020; Saga et al., 2014).

Erfarenheter av hinder i omvårdnaden

I studien av Klein och Holowaty (2014) belystes sjuksköterskornas erfarenheter av att obstipation var ett problem på sjukhusenheterna och att det fanns organisatoriska utmaningar relaterade till patienternas omvårdnad. Faktorer som utgjorde hinder för omvårdnaden var hög arbetsbelastning i form av tidsbrist, personalbrist och otillgänglig miljö på arbetsplatsen (Feo et al., 2023; Lundberg et al., 2020; Saga et al., 2014). Sjuksköterskornas erfarenheter var att det var utmanande att bibehålla god omvårdnad och beskrev att den höga arbetsbelastningen medförde att omvårdnaden till patienter med obstipation blev lägre prioriterat och ibland förbisågs (Feo et al., 2023; Klein & Holowaty, 2014; Lundberg et al., 2020; Saga et al., 2014). Det bidrog till att patienterna inte hade möjlighet att uttrycka avföringsbehov och att patienternas toalettbesök inte kunde genomföras i tid (Saga et al., 2014). Ytterligare hinder för sjuksköterskan orsakat av hög arbetsbelastning var bristande kontinuitet i omvårdnaden till patienter med obstipation (Saga et al., 2014).

I studien av Lundberg et al. (2020) uttryckte sjuksköterskorna att bedömning av obstipation hos patienter med kognitiv nedsättning var prövande. Sjuksköterskorna beskrev att de var tvungna att tolka patienters

kroppsspråk genom att uppmärksamma unika uttryck som var utmärkande för den specifika patienten och lita på sin yrkeserfarenhet (Lundberg et al., 2020). Ytterligare hinder beskrevs i studien av Feo et al. (2023) där sjuksköterskor uttryckte att äldre patienter som vårdades på sjukhus tenderade att hospitaliseras, vilket gav upphov till en passivitet hos patienterna. Vidare beskrev sjuksköterskorna i studien av Feo et al. (2023) att hospitaliserade patienter blev passiva i sin egenvård och slutade ta ansvar över sin vård och behandling. Det fanns även sjuksköterskor i studien som inte instämde i att patienter blev passiva utan uttryckte att det var sjuksköterskans ansvar att omvårdnaden skulle utövas med patienten och inte till patienten (Feo et al., 2023).

I studien av Lundberg et al. (2020) beskrev sjuksköterskor svårigheter att i samråd med patienten ge personcentrerad omvårdnad med hänsyn till administreringen av laxerande läkemedel. Det var av vikt för omvårdnaden att medvetandegöra situationer där patienter med stort fokus på sin obstipation blev övermedicinerade med laxerande läkemedel (Lundberg et al., 2020). Sjuksköterskor beskrev i studien av Saga et al. (2014) att det fanns ett samband mellan överanvändning av laxerande läkemedel och obstipation. I de fall laxerande läkemedel administrerades till patienter som var oförmögna att självständigt genomföra toalettbesök ansåg sjuksköterskorna att omvårdnadssituationen blev ovärdig för patienten (Saga et al., 2014). Sjuksköterskorna uppgav att laxerande läkemedel var den mest förekommande åtgärden vid obstipation. Administreringen av laxerande läkemedel grundades ibland i brist på behandlingsalternativ, hänsyn till patientens hälsotillstånd och av behandlingstradition (Lundberg et al., 2020).

Erfarenheter av utbildning, kunskap och samarbete vid omvårdnaden

Sjuksköterskornas erfarenheter var att ett personcentrerat förhållningssätt, kunskapsbrist och bedömning av obstipation hade en påverkan i omvårdanden till patienter med obstipation (Feo et al., 2023; Lundberg et al., 2020). Sjuksköterskor förklarade i studien av Lundberg et al. (2020) att patienter med obstipation hade olika förhållningssätt till tillståndet vilket resulterade i att omvårdnaden upplevdes olika av olika patienter. Sjuksköterskorna ansåg att ett personcentrerat förhållningssätt borde legat till grund för omvårdnaden till patienter med obstipation i kombination med klinisk bukstatus (Lundberg et al., 2020). Sjuksköterskorna uttryckte en kunskapsbrist angående vad som var en normal avföringsfrekvens, vilket resulterade i att egen erfarenhet och personliga mått användes vid bedömning av obstipation. Bedömningen innebar att sjuksköterskor räknade antalet dagar som passerat mellan avföringstillfällena för patienterna

(Lundberg et al., 2020). I studien av Feo et al. (2023) belystes sjuksköterskors uppfattning om återinläggning på sjukhus relaterat till obstipation. Sjuksköterskorna rekommenderade att öka kunskapen om fysisk aktivitet i omvårdnaden till patienter med obstipation (Feo et al., 2023). Sjuksköterskor beskrev att det saknades bedömningsinstrument för tarmfunktionen och uttryckte en osäkerhet om huruvida bedömning av tarmfunktionen var ett obligatoriskt moment i klinisk praxis (Lundberg et al., 2020). Sjuksköterskorna ansåg att en strategi för att undvika att obstipation förbisågs var att diskutera det på den dagliga rondan och vid överlämningar. Det innebär att ett vårdteam innehållande flera professioner gemensamt hanterade bedömningen av obstipation (Lundberg et al., 2020).

Erfarenheter av övriga omvårdnadsåtgärder

Tarmprotokoll som omvårdnadsdokumentation beskrevs av sjuksköterskorna som en omvårdnadsåtgärd de använde i omvårdnaden till patienter med obstipation (Klein & Holowaty, 2014; Lundberg et al., 2020; Warren & Kent, 2018). I studien av Klein och Holowaty (2014) undersöktes effekten av att föra tarmprotokoll i en geriatrisk miljö. Sjuksköterskorna uttryckte en skeptisk inställning till tarmprotokoll vid uppstarten men efter en tids användning upplevdes tarmprotokollen underlätta omvårdanden till patienter med obstipation (Klein & Holowaty, 2014). Sjuksköterskornas erfarenhet var att tarmprotokoll ökade medvetenheten och kommunikationen i omvårdnaden till patienter med obstipation (Klein & Holowaty, 2014; Warren & Kent, 2018). I studien av Lundberg et al. (2020) uttryckte sjuksköterskorna delade meningar angående användandet av tarmprotokoll. Det fanns sjuksköterskor som ansåg att tarmprotokollen inte var tillförlitliga och att patientens avföringsfrekvens istället skulle övervakas (Lundberg et al., 2020). I studien av Warren och Kent (2018) uttryckte sjuksköterskor att tarmprotokoll sällan var generaliserbara. Det fanns en bristande kunskap i tillämpningen och det uppgavs ett behov av utbildning i att föra tarmprotokoll. Vidare fanns det sjuksköterskor som ansåg att föra tarmprotokoll ökade arbetsbelastningen (Warren & Kent, 2018).

Studien av Goodman et al. (2013) undersökte hur implementeringen av omvårdnadsverktyget Essence of Care förbättrade tarmvårdskvaliteten enligt sjuksköterskor inom äldreomsorgen. Det framkom att engagemanget i tillämpningen av omvårdnadsverktyget varierade och att det inte ökade omvårdnadsplaneringen men att det stärkte samarbetet i arbetsgruppen. Vidare beskrev sjuksköterskor i studien av Goodman et al. (2013) att implementeringen av Essence of Care förbättrade dokumentationen, omvårdnaden och kommunikationen i arbetet till patienter med obstipation. Sjuksköterskor uttryckte att Essence of care bidrog till en större förståelse

för tarmrelaterade problem eftersom det innefattade utbildning i livsstilsvanor relaterade till obstipation (Goodman et al., 2013). Sjuksköterskor i Lundberg et al. (2020) studie beskrev en ytterligare omvårdnadsåtgärd som innebar att identifiera riskfaktorer hos patienterna så som rörelseförmåga, vätskeintag och medicinsk behandling. Riskfaktorerna var behjälpliga i planeringen och valet av omvårdnadsåtgärder till patienter med obstipation (Lundberg et al., 2020).

I Tavares et al. (2014) studie undersöktes sjuksköterskors inställning till användandet av oralt vaselin även kallat vaselinbollar i omvårdnaden vid obstipation. Den mest förekommande administreringsformen innebar att vaselinbollen gavs tillsammans med pulversocker. Andra smaksättningar var strösocker, kanelsocker, kakao, gelatin och dryckesblandningar (Tavares et al., 2014). Sjuksköterskornas erfarenheter var att vaselinbollen skulle ges kyld eller fryst för att underlätta intaget för patienten. Vaselinbollar administrerades till patienter med obstipation oavsett obstipationsgrad, dock gavs vaselinbollar i störst utsträckning till patienter med obstipation som var motståndskraftig till laxerande läkemedel (Tavares et al., 2014). Sjuksköterskornas erfarenheter var att administrering av laxerande läkemedel var vanligt förekommande till patienter med obstipation (Takaoka et al., 2020; Saga et al., 2014). Att administrera vaselinbollar var effektivt enligt sjuksköterskor i studien av Tavares et al. (2014) eftersom tarmarna ofta aktiverades inom ett dygn efter intaget. Behandlingens varaktighet varierade mellan en dos vid ett tillfälle och upp till fyra veckor. Det fanns sjuksköterskor som rekommenderade vaselinbollar till patienterna men även ett fåtal som motsatte sig användandet och uttryckte en oro grundat i risken för biverkningar (Tavares et al., 2014).

Diskussion

Metoddiskussion

Den allmänna litteraturstudiens syfte var att belysa sjuksköterskans erfarenheter av omvårdnaden till patienter med obstipation. Studiens ansats var induktiv då syftet var att beskriva det valda området sanningsenligt utifrån den kunskap som var beskrivet om ämnet (Priebe & Landström, 2017). Metoddiskussion baserades på kvalitetsindikationerna trovärdighet, pålitlighet, bekräftelsebarhet, och överförbarhet vilka definierar god vetenskaplig kvalitet (Mårtensson & Fridlund, 2017).

Databaserna CINAHL och PubMed användes vid sökningen för framtagandet av vetenskaplig litteratur eftersom de omfattar vetenskaplig litteratur i omvårdnad och medicin (Karlsson, 2017). Att genomföra sökningar i två databaser ger bredare sökresultat, vilket ökar chansen att

finna resultatartiklar av relevans till syftet och stärker litteraturstudiens trovärdighet (Henricson, 2017). Ytterligare databas inom omvårdnad är Psychological Abstracts (PsychINFO) som innehåller vetenskapligt material inom beteendevetenskap och psykologi vilken inte användes för sökning då litteraturstudien syfte inte är relaterat till dem ämnena. Det kan dock anses som begränsande eftersom det troligtvis hade ökat antalet resultatartiklar och berikat resultatet (Karlsson, 2017).

Den inledande fritextsökningen bidrog till identifieringen av relevanta ämnesord och optimerade sökorden till den egentliga sökningens söksträng, vilket ökar litteraturstudiens pålitlighet (Rosén, 2017). Den egentliga sökning utformades efter konsultation av expertis från högskolebiblioteket. Beslutet att rådgöra med högskolebiblioteket grundades i att de besitter värdefull kunskap om sökordskombinationer och genomförandet av sökningar, vilket stärker pålitligheten i litteraturstudiens metod (Rosén, 2017). Efter expertiskonsultation utformades ämnesord och fritextord. Fritextsökning inkluderades för att bredda sökning och inkludera artiklar som inte identifierades vid ämnesordssökning. Söksträngen som var en kombination av ämnesord och fritextord gav tillfredsställande sökresultat. Att använda ämnesord i sökning specificerar sökresultatet (Karlsson, 2017), vilket var syftet med ämnesordet. Nackdelen med att använda ämnesord i sökning är att artiklar som inte innehåller ämnesordet men är av relevans för syftet kan uteslutas (Karlsson, 2017). Utförandet av sökning innebar en risk att missa relevant vetenskaplig litteratur men genomförandet innebar ett hanterbart sökresultat. Karlsson (2017) styrker tillvägagångssättet och beskriver det som en balansgång mellan att få relevant sökresultat men ett kontrollerat antal träffar (Karlsson, 2017). Sökorden baserades på syftet för att representera forskningsfrågan men medföljande risk var att artiklar innehållande synonymer kunde utebli (Karlsson, 2017). Ämnesordet var *constipation*. Fritextorden var *constipation*, *obstipation*, *patient care*, *nursing care* och *nurse*. I samråd med expertis från högskolebiblioteket beslutades att exkludera ordet erfarenheter som sökord, trots syftets formulering då det medförde en markant begränsning av antal sökresultat. Ordet erfarenheter var istället ett inklusionskriterie som säkerställdes manuellt. Likväl fördes diskussioner med högskolebiblioteket angående trunkering och valet att utesluta trunkering på sökord i begränsade syfte togs, eftersom trunkering på sökord ökar antalet sökträffar då sökordets olika böjningar inkluderas. Risken med att trunkering uteslöts är att relevanta artiklar uteblev, vilket också kan ses som en begränsning i litteraturstudien (Henricson, 2017). Sökorden kombinerades med booleska operatörer, vilka ökar träffsäkerheten vid sökningar i databaserna. För att specificera och begränsa sökning användes den booleska operatören AND och operatören OR användes i expanderande syfte när synonymer kombinerades (tabell 2, Bilaga B)

(Karlsson, 2017). Sökningarna var strukturerade vilket innebär att samma söksträng användes i de båda databaserna. Strukturerad sökning ökar litteraturstudiens trovärdighet eftersom det genererar likvärdigt resultat i olika databaser (Henricson, 2017). Sökningen som genomfördes i databasen CINAHL begränsades med tidsspannet 2013–2023, artiklar publicerade på engelska och som var referegranskade. Artiklar som är referegranskade har blivit vetenskapligt bedömda innan publicering (Henricson, 2017). Sökningen som genomfördes i databasen PubMed begränsades med tidsspannet 2013–2023 och artiklar publicerade på engelska. I PubMed var det inte möjligt att välja referegranskad som avgränsning vilket innebar att det säkerställdes manuellt. Den manuella säkerställningen stärkte litteraturstudiens pålitlighet (Östlundh, 2017).

Sökningarna genererade nio resultatartiklar. Enligt Henricson (2017) stärks litteraturstudiens trovärdighet vid dubletter i de olika databaserna och en dublett framkom i båda databaserna. Efter att vetenskapliga artiklar relaterade till litteraturstudiens syfte identifierats genomfördes gemensamt en strukturerad granskning, vilket ökar bekräftelsebarheten och trovärdigheten i litteraturstudien (Henricson, 2017). Granskningen utfördes enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmall och genererade resultatartiklar av grad I och II i vetenskaplig kvalitet. Enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmall innefattar grad I hög vetenskaplig kvalitet, grad II medel och grad III låg vetenskaplig kvalitet. Litteraturstudiens resultatartiklar lästes först igenom individuellt och sedan gemensamt för att undvika feltolkningar vilket ökar litteraturstudiens trovärdighet (Henricson, 2017). Den gemensamma genomläsningen av resultatartiklar gjordes på engelska, vilket stärker studiens pålitlighet dock översattes artiklarna från engelska till svenska vid den första genomläsningen vilket utgör en svaghet i litteraturstudiens resultat (Mårtensson & Fridlund, 2017). Nästa steg var att analysera artiklarna utifrån Popenoe et al. (2021) analysmodell genom att en artikelöversikt framtoogs vilken var behjälplig i dataanalysen eftersom den gav en överblick av dataenheterna i artiklarna. Dataenheter relaterade till litteraturstudiens syfte identifierades, kondenserades och kodades tematiskt i underkategorier och sedan huvudkategorier, vilket ökade litteraturstudiens pålitlighet (Popenoe et al., 2021). Litteraturstudiens resultat bestod sammanlagt av nio artiklar där tre var kvantitativa, två kvalitativa och fyra med mixad metod. Resultatartiklarna var av olika design och studierna hade använt olika mätinstrument vilket ökade trovärdigheten (Henricson, 2017). Eftersom resultatartiklarna var av olika design var det utmanande att jämföra resultatet i studierna vilket är en svaghet för trovärdigheten i litteraturstudien (Henricson, 2017). I resultatartiklar där enkätfrågor förekommit har det inte varit möjligt att studera alla enkätfrågor vilket utgör en svaghet eftersom det sänker studiens pålitlighet (Henricson, 2017). Vid de fall där resultatartiklar beskriver flera professioners erfarenheter har

endast sjuksköterskans uttalanden inkluderats i litteraturstudiens resultat. Dock minskar det trovärdigheten för studien då det innebar en subjektiv åskådning (Pribe & Landström, 2017). Studierna som presenteras i litteraturstudiens resultat är utförda i Sverige, Japan, Norge, Australien, Storbritannien, Turkiet, Kanada och USA vilket innebär en stor geografisk spridning. Den geografiska spridningen är både en styrka och en svaghet för litteraturstudiens överförbarhet till Sverige eftersom ämnet belyses från länder med olika förutsättningar innefattande kultur, politik och ekonomi (Mårtensson & Fridlund, 2017). Genom att litteraturstudiens resultat innehåller artiklar från Sverige och Norge förenklas överförbarheten till Sverige (Henricson, 2017). Samtliga resultatartiklar i litteraturstudien var etiskt godkända av etiska institutioner vilket innebär att deltagarna i studien inte utsatts för risk vid deltagandet, det ökar trovärdigheten i litteraturstudien (Henricson, 2017).

Ett opponent- och respondentskap har tillsammans med handledare och studenter som också skriver examensarbete i omvårdnad utförts under examensarbetets gång. Henricson (2017) skriver att om möjligheten finns att kritiska personer kan opponera på examensarbetet under utformningen av litteraturstudien ökar det trovärdigheten. En opponentgrupp och handledare som granskat att studiens resultat möter syftet samt är rimligt och baserat på data stärker pålitligheten (Henricson, 2017). Konstruktiv kritik och kontroll av handledare och studenter som skriver examensarbete i omvårdnad har behandlats och litteraturstudien har justerats under framtagandet, vilket ökar pålitligheten, trovärdigheten och bekräftelsebarheten (Henricson, 2017; Mårtensson & Fridlund, 2017).

Resultatdiskussion

Litteraturstudiens syfte var att belysa sjuksköterskans erfarenheter av omvårdnaden till patienter med obstipation. Resultatet beskriver sjuksköterskans erfarenheter av omvårdnad med gynnsamt utfall för patienter med obstipation och faktorer som utgjorde hinder i omvårdnaden. Vidare beskrivs påverkande faktorer i omvårdnaden som utgjordes av utbildning, kunskap och samarbete samt övriga omvårdnadsåtgärder. Övergripande styrks studiens resultat genom flera faktorer då tidigare forskning har beskrivit brister i omvårdnaden till patienter med obstipation (Pryor et al., 2021).

I litteraturstudiens resultat framkom i den norska studien av Saga et al. (2014) att kontinuitet i omvårdnaden till patienter med obstipation var betydelsefullt eftersom det skapade förutsättningar för bättre vårdkvalitet. Den höga arbetsbelastningen orsakade en bristande kontinuitet i

omvårdnaden (Saga et al., 2014), vilket inte motsvarar kraven på vad god vård innebär enligt hälso- och sjukvårdslagen (SFS 2017:30). Resultatet beskrev sjuksköterskornas erfarenheter av personcentrerat förhållningssätt i omvårdnaden till patienter med obstipation där patienter med olika inställningar till obstipation upplevde omvårdnaden olika (Lundberg et al., 2020). Det kan ställas i relation till sjuksköterskors etiska kod som beskriver ansvaret i att utöva personcentrerad vård och vara öppen för patienters olika behov (ICN, 2021). Det stämmer överens med Pryors et al. (2021) studie där patienter uttrycker en sårbarhet i att förmedla avföringsbehov till sjuksköterskan.

Enligt 3 § kap, 3 i SFS 2017:30 i hälso- och sjukvårdslagen ska sjuksköterskor arbeta för att förebygga ohälsa och utöva god omvårdnad följande till hälso- och sjukvårdslagens bestämmelser. Ur litteraturstudiens resultat framkom sjuksköterskors erfarenheter av omvårdnaden till patienter med obstipation. Resultatet visade att sjuksköterskor upplevde att organisatoriska problem hade en negativ inverkan på omvårdnaden (Feo et al., 2023; Klein & Holowaty, 2014; Lundberg et al., 2020; Saga et al., 2014). Det överensstämmer med Pakkonen et al. (2023) studie som beskriver hur personcentrerad vård har ett sammanhang med klimatet på platsen där vård utförs. Om det är en lugn och ren plats där det finns vårdpersonal tillhands för patienter ökar sjuksköterskors uppfattning om att personcentrerad vård utövas (Pakkonen et al., 2023). Det kan sättas i ett motsattsförhållande till att sjuksköterskor ansåg att personcentrerad vård hade ett positivt utfall på omvårdnaden men att sjuksköterskorna upplevde hinder i att bemöta patienter med obstipation ur ett personcentrerat förhållningssätt (Feo et al., 2023; Klein & Holowaty, 2014; Lundberg et al., 2020; Saga et al., 2014). I litteraturstudiens resultat beskrevs sjuksköterskors erfarenheter av tidsbrist på arbetsplatser där patienter med obstipation förbisågs eller blev lågt prioriterade (Feo et al., 2023; Lundberg et al., 2020; Saga et al., 2014). Det överensstämmer med patienters upplevelse i Pryor et al. (2021) studie där sjuksköterskors tidsbrist resulterade i lång väntan för patienterna med avföringsbehov. Det innebär att hälso- och sjukvårdslagen inte följs där kraven på god omvårdnad innefattar att vården tillgodoser patienters behov av kontinuitet, trygghet, självbestämmande och att vården är lättillgänglig (SFS 2017:30). I studien av Michel et al. (2021) framkommer att sjuksköterskor utför kliniska bedömningar av patienter i genomsnitt 38 minuter under ett dagskift och att mötet med patienten är lågt prioriterat. (Michel et al., 2021). Det bekräftar patienternas upplevelse om att sjuksköterskan inte har tillräckligt med tid för deras omvårdnadsbehov (Pryor et al., 2021).

Sjuksköterskors ansvar innefattar att implementera och använda evidensbaserade riktlinjer i omvårdnaden (ICN, 2021). I resultatet

framkommer motsatsen i den svenska kvalitativa studien av Lundbergs et al. (2020) där en kunskapsbrist beskrivs av sjuksköterskor angående vad obstipation innebär och hur obstipation bedöms. Det resulterade i att sjuksköterskorna utformade strategier för omvårdnaden på egen hand (Lundberg et al., 2020), vilket inte följer patientsäkerhetslagen som beskriver sjuksköterskors skyldighet i att säkerställa att omvårdnad ges på ett säkert och evidensbaserat sätt (SFS 2010:659).

Resultatet belyste att sjuksköterskors kommunikation och samarbete med andra professioner hade en positiv inverkan på omvårdnaden till patienter med obstipation (Goodman et al., 2013; Lundberg et al., 2020). Det styrks av sjuksköterskors etiska kod som beskriver skyldigheten att samarbeta med kollegor i omvårdnaden till patienter (ICN, 2021). Ett motsatt perspektiv framställs i Konradsen et al. (2022) studie som beskriver att kommunikationen i omvårdnaden är bristande och att patienters upplevelse försummas. I studien av Foronda et al. (2016) framkommer att god kommunikation i patienters omvårdnad uppnås med hjälp av flera olika professioner för att vidga perspektiven och bredda kunskapen. För att kommunikationen mellan sjuksköterskor och andra professioner ska fungera krävs respekt för varandra (Foronda et al., 2016).

I Ozturk och Parlar Kilic (2018) studie om patientutbildning med avseende på obstipation beskrivs att utbildade patienter upplever en minskad ansträngning vid avföring samt att avföringsfrekvensen ökar. Ur litteraturstudiens resultat framkom från Lundberg et al. (2020) studie att sjuksköterskor upplevde svårigheter att kommunicera med patienter med kognitiv nedsättning. Det resulterade i att sjuksköterskor och patienter kommunicerade med hjälp av kroppsspråk. I likhet med studien av Foronda et al. (2016) där sjuksköterskor beskriver att kommunikation kan ske genom kroppsspråk, verbalt, skriftligt, med tonfall och via attityd. Patientutbildningen styrks av Shen et al., (2017) studie som beskriver att sjuksköterskors utbildning till patienter har ett gynnsamt utfall på symtomen vid obstipation.

Ur litteraturstudiens resultat beskrev sjuksköterskor i den australienska kvalitativa studien av Feo et al. (2023) att hospitaliserade patienter var passiva i sin vård och slutade ta eget ansvar. Det motsägs dock i samma studie av sjuksköterskor som inte ansåg att patienten blev passiv och de menade att omvårdnaden skulle ske i samarbete med patienten (Feo et al., 2023). Resultatet ställs i relation till studien av Pryor et al. (2021) där patienter beskriver att de blir mindre självständiga och mer beroende av sjuksköterskan vid toalettbesök under sjukhusvård. Enligt sjuksköterskors etiska kod ska omvårdnaden genomföras med intentionen att bibehålla patienters autonomi och självbestämmande (ICN, 2021), vilket styrker

uttalandet från de sjuksköterskor i studien av Feo et al. (2023) som ansåg att omvårdnaden skulle utövas i samråd med patienten. I Doekhie et al. (2020) studie framkommer att patienter har olika behov av delaktighet vid beslutsfattande som berör deras vård, vilket kan ställas i relation till resultatet från Feo et al. (2023) studie och bekräfta sjuksköterskornas delade uppfattningar angående utförandet av omvårdnaden. Enligt hälso-och sjukvårdslagen ska dock patienten alltid göras delaktig i sin vård (SFS 2017:30).

I resultatet framkom att sjuksköterskor administrerade laxerande läkemedel kontinuerligt till patienter med obstipation (Lundberg et al., 2020; Takaoka et al., 2020; Saga et al., 2014). Laxerande läkemedel administrerades i brist på andra behandlingsalternativ (Lundberg et al., 2020). Resultatet visade att sjuksköterskor kunde uppleva administreringen av laxerande läkemedel som ovärdigt för patienter (Saga et al., 2014). Det överensstämmer med patienters upplevelse av att sjuksköterskan ersatte omvårdnadsåtgärder med laxerande läkemedel (Pryor et al., 2021). Studien av Konradsen et al. (2022) belyser att användning av laxerande läkemedel ökar för patienter under sjukhusvård och minskar igen vid utskrivning, vilket bekräftar resultatet som visade att sjuksköterskor frekvent administrerade laxerande läkemedel (Lundberg et al., 2020; Takaoka et al., 2020; Saga et al., 2014).

I litteraturstudiens resultat framkom att sjuksköterskor använde tarmprotokoll i omvårdnaden till patienter med obstipation (Klein & Holowaty, 2014; Lundberg et al., 2020; Warren & Kent, 2018). Sjuksköterskor uttryckte att tarmprotokollen inte var applicerbara till alla patienter och att det fanns en kunskapsbrist i hanterandet av tarmprotokoll (Warren & Kent, 2018). Det kan ställas i relation till Dionne et al. (2020) studie som skriver att tarmprotokollen är utformade på olika vis beroende på vilken sjukvårdsinstans de används. Det ger sjuksköterskor möjlighet att i likhet med sjuksköterskors etiska kod bibehålla sin kvalifikation genom fortlöpande professionell förkovran och livslång skolning (ICN, 2021). Patientdatalagen beskriver att sjuksköterskans informationshantering ska vara av god kvalitet och tillhandahålla patientsäkerhet (SFS 2008:355). Sjuksköterskorna i studien av Warren och Kent (2018) lyckades inte alltid föra dokumentation vid hantering av tarmprotokoll då det ansågs öka arbetsbelastningen för sjuksköterskorna och bidrog till att följsamheten vid användningen var bristfällig (Warren & Kent, 2018). Det kan ställas i relation till studien av Atashzadeh-Shoorideh et al. (2021) där sjuksköterskor uttrycker att omvårdnadsdokumentation utgör ett hinder för sjuksköterskan i sitt arbete som orsakas av organisatoriska faktorer. Likväl i studien av Babaei och Taleghani (2019) uttrycker sjuksköterskor en drivkraft och vilja att utföra så god omvårdnad som möjligt till patienter men den höga arbetsbelastningen försvårar möjligheterna. Resultatet

presenterade även motsatt åsikt. Det fanns sjuksköterskor som trots hög arbetsbelastning uttryckte att tarmprotokoll underlättade omvårdnaden till patienter med obstipation (Klein & Holowaty, 2014). I en annan studie framkommer att tarmprotokoll inte har någon större effekt vid omvårdnaden till patienter med obstipation, dock bidrar tarmprotokoll i vissa fall till en liten ökning av obstipationsbedömningar (Knowles et al., 2014), vilket kanske kan förklara de olika uppfattningarna angående tarmprotokoll som framkom ur litteraturstudiens resultat (Warren & Kent, 2018).

Konklusion och implikation

Litteraturstudiens resultat visar att sjuksköterskornas erfarenheter var organisatoriska hinder som tidsbrist och att omvårdnaden vid obstipation var lågt prioriterad, vilket resulterade i att den personcentrerade vården blev lidande. Sjuksköterskorna upplevde även brist på bedömningsverktyg och kunskap om obstipation. Den mest förekommande omvårdnadsåtgärden var administrering av laxerande läkemedel trots att sjuksköterskornas erfarenheter var att det resulterade i en överanvändning och att patienten inte alltid var delaktig i beslutet. Omvårdnadsåtgärder med gynnsam effekt som sjuksköterskorna genomförde var relaterade till livsstilsfaktorer vilket innebär att motivera och stödja patienter i goda livsstilsvanor. Likväl var samarbete mellan sjuksköterskan och andra professioner gynnsamt för omvårdnaden till patienter med obstipation. Ytterligare omvårdnadsåtgärd var att föra tarmprotokoll vilket var behjälpligt men det uttrycktes även delade meningar från sjuksköterskorna angående användandet av tarmprotokoll.

Vidare behövs åtgärder på vårdarbetsplatser vidtas för att säkerställa att organisatoriska faktorer inte påverkar sjuksköterskans omvårdnad till patienter negativt. Det behövs även ytterligare forskning på hur vården kan organiseras så att sjuksköterskan får förutsättningar att bedriva en personcentrerad vård för att förbättra livskvalitén och minska användandet av laxerande läkemedel till patienter med obstipation.

Referenser

*Artiklar markerade med * i referenslistan ingår i litteraturstudiens resultat.*

- Aminizadeh, M., Tirgari, B., Rashtabadi, O. R., Jahani, Y. & Tajadini, H. (2023). Effectiveness of auricular acupressure on constipation and related quality of life among the older people in the residential care home: a randomized clinical trial. *BMC geriatrics*, 23(1), 171. <https://doi.org/10.1186/s12877-023-03881-7>
- Atashzadeh-Shoorideh, F., Monjazabi, F., Fathollahzadeh, E. & Parastoo, O. (2021). The obstacles to nurses being present with patients. *Nursing Open*, 8(3), 1115-1124. <https://doi.org/10.1002/nop2.723>
- Aziz, I., Whitehead, W. E., Palsson, O. S., Törnblom, H., & Simrén, M. (2020). An approach to the diagnosis and management of Rome IV functional disorders of chronic constipation. *Expert review of gastroenterology & hepatology*, 14(1), 39–46. <https://doi.org/10.1080/17474124.2020.1708718>
- Babaei, S. & Taleghani, F. (2019). Compassionate care challenges and barriers in clinical nurses: A qualitative study. *Iranian Journal of Nursing and Midwifery Research*, 24(3), 213-219. https://doi.org/10.4103/ijnmr.IJNMR_100_18
- Bardsley, A. (2017). Assessment and treatment options for patients with constipation. *British Journal of Nursing*, 26(6), 312-318. <https://doi.org/10.12968/bjon.2017.26.6.312>
- Belmontrapporten. (1979). *The ethical principles and guidelines for the protection of human subjects of research*. Hämtad 15 februari, 2023, från <https://www.hhs.gov/ohrp/regulations-and-policy/belmontreport/read-the-belmont-report/index.html>
- Carlsson, S. & Eiman, M. (2003). *Evidensbaserad omvårdnad – Studiematerial för undervisning inom projektet “Evidensbaserad omvårdnad-ett samarbete mellan Universitetssjukhuset MAS och Malmö högskola”* Rapport nr 2. Malmö: fakulteten för hälsa och samhälle, Malmö Högskola.
- Dionne, J.C., Johnstone, J., Smith, O., Rose, L., Oczkowski, S., Arabi, Y.,

- Duan, E.H., Lauzier, F., Alhazzani, W., Alam, N., Zytaruk, N., Campisi, J. & Cook, D.J. (2020). Content analysis of bowel protocols for the management of constipation in adult critically ill patients. *Journal of Critical Care*, 58, 98-104.
<https://doi.org/10.1016/j.jcrc.2020.04.006>
- Doekhie, K.D., Buljac-Samardzic, M., Strating, M.M.H. & Paauwe, J. Elderly patients' decision-making embedded in the social context: a mixed-method analysis of subjective norms and social support. *BMC Geriatrics* 20(53), 53-53.
<https://doi.org/10.1186/s12877-020-1458-7>
- *Feo, R., Urry, K., Conroy, T. & Kitson, A. L. (2023). Why reducing avoidable hospital readmissions is a “wicked” problem for leaders: A qualitative exploration of nursing and allied health perceptions. *Journal of Advanced Nursing.*, 79(3), 1031–1043.
<https://doi.org/10.1111/jan.15220>
- Foronda, C., MacWilliams, B. & McArthur, E. (2016). Interprofessional communication in healthcare: An integrative review. *Nurse Education in Practice*, 19, 36–40.
<https://doi.org/10.1016/j.nepr.2016.04.005>
- *Goodman, C., Davies, S.L., Norton, C., Fader, M., Morris, J., Wells, M. & Gage, H. (2013). Can district nurses and care home staff improve bowel care for older people using a clinical benchmarking tool? *British Journal of Community Nursing*, 18(12), 580-587. <https://doi.org/10.12968/bjcn.2013.18.12.580>
- Henricson, M. (2017). Diskussion. I M. Henricson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod från idé till examination i omvårdnad* (2:a uppl., s. 411-418). Studentlitteratur AB.
- Henricson, M. (2017). Forskningsprocessen. I M. Henricson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod från idé till examination inom omvårdnad* (2:a uppl., s. 43–55). Studentlitteratur AB.
- Henricson, M. (2017). Opponent och försvar. I M. Henricson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod från idé till examination i omvårdnad* (2:a uppl., s. 475-482). Studentlitteratur AB.
- Herdman, T. & Kamitsuru, S. (2019). NANDA International. *Omvårdnadsdiagnoser: Definitioner och klassifikation*. 4. uppl. Studentlitteratur AB.

- Hsieh, C. (2005). Treatment of Constipation in Older Adults. *American Family Physician* 72(11), 2277-2284. 16342852
- International Council of Nurses. (2012). *The ICN code of ethics for nurses*. Hämtad 10 oktober, 2023, från <https://swenurse.se/download/18.7104a0bd1817fce0092f0132/1656659417909/A4%20ICN%20Etiska%20kod%20enkelsidor.pdf>
- Jani, B & Marsicano, E. (2018). Constipation: Evaluation and Management. *The Journal of the Missouri State Medical Association*, 115(3), 236-240. 30228729
- Karlsson, E. A. (2017). Informationssökning. I M. Henricson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod från idé till examination inom omvårdnad* (2:a uppl., s. 81-96). Studentlitteratur AB.
- Kjellström, S. (2017). Forskningsetik. I M. Henricson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod från idé till examination inom omvårdnad* (2:a uppl., s. 57-77). Studentlitteratur AB.
- *Klein, J. & Holowaty, S. (2014). Managing Constipation: Implementing a Protocol in a Geriatric Rehabilitation Setting. *Journal of Gerontological Nursing*, 40(8), 18–27. <https://doi.org/10.3928/00989134-20140501-01>
- Knowles, S., McInnes, E., Elliott, D., Hardy, J. & Middleton, S. (2014). Evaluation of the implementation of a bowel management protocol in intensive care: effect on clinician practices and patient outcomes. *Journal of Clinical Nursing*, 23(5-6), 716–730. <https://doi.org/10.1111/jocn.12448>
- Konradsen, H., Lundberg, V., Florin, J. & Boström, A.-M. (2022). Prevalence of constipation and use of laxatives, and association with risk factors among older patients during hospitalization: a cross sectional study. *BMC Gastroenterology*, 22(1), 110–110. <https://doi.org/10.1186/s12876-022-02195-z>
- *Lundberg, V., Boström, A. M., Gottberg, K., & Konradsen, H. (2020). Healthcare Professionals' Experiences of Assessing, Treating and Preventing Constipation Among Older Patients During Hospitalization: An Interview Study. *Journal of*

multidisciplinary healthcare, 13, 1573-1582.
<https://doi.org/10.2147/JMDH.S277727>

- *Maras, G., Ceyhan, Ö. & Delen, N. (2022). Intensive care nurses`knowledge and use of a nursing checklist: A cross-sectional survey. *Journal of Nursing Management*, 30(8), 4442-4451. <https://doi-org.ezproxy.bib.hh.se/10.1111/jonm.13874>
- McCormack, B. & McCance, T. V. (2006). Development of a framework for person-centred nursing. *Journal of Advanced Nursing*, 56(5), 472–479. <https://doi.org/10.1111/j.1365-2648.2006.04042.x>
- Michel, O., Garcia Manjon, A-J., Pasquier, J. & Ortoleva Bucher, C. (2021). How do nurses spend their time? A time and motion analysis of nursing activities in an international medicine unit. *Leading Global Nursing Research*, 77(11), 4459-4470. <https://doi.org/10.1111/jan.14935>
- Mårtensson, J. & Fridlund, B. (2017). Vetenskaplig kvalitet i examensarbete. I M. Henricson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod från idé till examination i omvårdnad* (2:a uppl., s. 421-438). Studentlitteratur AB.
- Oxelmark, L., Ulin, K., Chaboyer, W., Bucknall, T. & Ringdal, M. (2017). Registered Nurses experiences of patient participation in hospital care: supporting and hindering factors patient participation in care. *Scandinavian Journal of Caring Sciences*, 32(2), 612-621. <https://doi.org/10.1111/scs.12486>
- Ozturk, M.H. & Parlar Kilic, S. (2018). Effective of education on quality of life and constipation severity in patients with primary constipation. *Patient Education and Counseling*, 102(2), 316-323. <https://doi.org/10.1016/j.pec.2018.09.011>
- Pakkonen, M., Stolt, M., Edvardsson, D., Pasanen, M. & Suhonen, R. (2023). Person-centred care competence and person-centred care climate described by nurses in older people`s long-term care—A cross-sectional survey. *International Journal of Older People Nursing*, 18(3), e12532. <https://doi.org/10.1111/opn.12532>
- Palit, S., Luniss, P. J. & Scott, S. M. (2012). The Physiology of Human

Defecation. *Digestive Diseases and Sciences*, 57(6), 1445–1464. <https://doi.org/10.1007/s10620-012-2071-1>

- Peppas, G., Alexiou, V. G., Mourtzoukou, E. & Falagas, M. E. (2008). Epidemiology of constipation in Europe and Oceania: a systematic review. *BMC gastroenterology*, 8(1), 5-5. <https://doi.org/10.1186/1471-230X-8-5>
- Popenoe, R., Langius-Eklöf, A., Stenwall, E. & Jervaeus, A. (2021). A practical guide to data analysis in general literature reviews. *Nordic Journal of Nursing Research*, 41 (4), 175–186. <https://doi.org/10.1177/2057158521991>
- Priebe, G. & Landström, C. (2017). Den vetenskapliga kunskapens möjligheter och begränsningar- grundläggande vetenskapsteori. I M. Henricson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod från idé till examination i omvårdnad* (2:a uppl., s. 25-40). Studentlitteratur AB.
- Pryor, J., Haylen, D. & Fisher, M. (2021). Problems people with spinal cord injury experience accessing help with bowel care when hospitalised outside a specialist spinal injury service. *Journal of Clinical Nursing*, 30(11-12), 1633-1644. <https://doi-org.ezproxy.bib.hh.se/10.1111/jocn.15717>
- Rósen, M. (2017). Systematisk litteraturoversikt. I M. Henricson (Red.), *Vetenskaplig teori och metod från idé till examination i omvårdnad* (2:a uppl., s. 375-390). Studentlitteratur AB.
- *Saga, S., Seim, A., Mørkved, S., Norton, C., & Vinsnes, A. G. (2014). Bowel problem management among nursing home residents: a mixed methods study. *BMC nursing*, 13(1), 35. <https://doi.org/10.1186/s12912-014-0035-9>
- Salari, N., Ghasemianrad, M., Ammari-Allahyari, M., Rasoulpoor, S., Shohaimi, S. & Mohammadi, M. (2023). Global prevalence of constipation in older adults: a systematic review and meta-analysis. *Wiener Klinische Wochenschrift*, 135(15-16), 389-398. <https://doi.org/10.1007/s00508-023-02156-w>
- Segesten, K. (2022). Ännu en metodbok. I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats – vägledning för litteraturbaserade examensarbeten* (4:e uppl., s. 19–28). Studentlitteratur AB.

- SFS 2017:30. *Hälso- och sjukvårdslag*. Socialdepartementet. Hämtad 13 oktober, 2023, från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/halso-och-sjukvardslag-201730_sfs-2017-30/
- SFS 2003:460. *Lag om etikprövning av forskning som avser människor*. Hämtad 22 september, 2023, från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/lag-2003460-om-etikprovning-av-forskning-som_sfs-2003-460/
- SFS 2008:355. *Patientdatalag*. Socialdepartementet. Hämtad 18 oktober, 2023, från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientdatalag-2008355_sfs-2008-355/
- SFS 2010:659. *Patientsäkerhetslag*. Socialdepartementet. Hämtad 13 oktober, 2023, från https://www.riksdagen.se/sv/dokument-och-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/patientsakerhetslag-2010659_sfs-2010-659/
- Shen, Q., Zhu, H., Jiang, G. & Liu X. (2017). Nurse-led Self-Management Educational Intervention Improves Symptoms of Patients With Functional Constipation. *Western Journal of Nursing Research*, 40(6), 874-888. <https://doi-org.ezproxy.bib.hh.se/10.1177/0193945917701128>
- Svanström, R., Sundler, A. J., Berglund, M. & Westin, L. (2013). Suffering caused by elderly patients experiences in community care. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*, 8(1), 20603-20603. <https://doi.org/10.3402/qhw.v8i0.20603>
- *Takaoka, M., Igarashi, A., Futami, A. & Yamamoto-Mitani, N. (2020). Management of constipation in long-term care hospitals and its ward manager and organization factors. *BMC nursing*, 19(5), 1472-6955. <https://doi.org/10.1186/s12912-020-0398-z>
- *Tavares, C. N., Kimbrel, J. M., Protus, B. M. & Grauer, P. A. (2014). Petroleum jelly (vaseline balls) for the treatment of constipation: a survey of hospice and palliative care practitioners. *The American Journal of Hospice & Palliative*

Care., 31(8), 797–803.
<https://doi.org/10.1177/1049909113502578>

- Wald, A., Scarpignto, C., Kamm, M.A., Mueller-Lissner, S., Helfrich, I., Schuijt, C., Bubeck, J., Limoni, C. & Petrini, O. (2007). The burden of constipation on a quality of life: results of a multinational survey. *Alimentary Pharmacology and Therapeutics*, 26(2), 227-236.
<https://doi.org/10.1111/j.1365-2036.2007.03376.x>
- *Warren, D. & Kent, B. (2018). Determining the impact of a bowel management protocol on patients and clinicians' compliance in cardiac intensive care: A mixed-methods approach. *Journal of Clinical Nursing*, 28(1-2), 89-103. <https://doi-org.ezproxy.bib.hh.se/10.1111/jocn.14669>
- Wilson, P.B. (2020). Associations between physical activity and constipation in adult Americans: Results from the National Health and Nutrition Examination Survey. *Neurogastroenterology & Motility*, 32(5), e13789.
<https://doi-org.ezproxy.bib.hh.se/10.1111/nmo.13789>
- World Medical Association. (2008). *WMA declaration of Helsinki- ethical principles for medical research involving human subjects*. Hämtad 29 september, 2023, från <https://www.wma.net/wp-content/uploads/2018/07/DoH-Oct2008.pdf>
- World Health Organization. (2020). *State of the world's nursing 2020: investing in education, jobs and leadership* (Rapport 2020:4). <https://www.who.int/publications/i/item/9789240003279>
- Östlundh, L. (2022). Informationssökning. I F. Friberg (Red.), *Dags för uppsats - vägledning för litteraturbaserade examensarbeten* (4:e uppl., s. 79–109). Studentlitteratur AB.

Bilaga A

Tabell 1: Sökordsöversikt

Rad	Sökord	PubMed	CINAHL
1	Förstoppning	Constipation [MeSH]	Constipation (MM)
2	Förstoppning	Constipation (fritext)	Constipation (fritext)
3	Förstoppning	Obstipation (fritext)	Obstipation (fritext)
4	Omvårdnad	Patient care (fritext)	Patient care (fritext)
5	Omvårdnad	Nursing care (fritext)	Nursing care (fritext)
6	Sjuksköterska	Nurse (fritext)	Nurse (fritext)

Bilaga B

Tabell 2: Sökhistorik

Rad	Datum	Databas	Sökord/Limits/Booleska operatorer	Antal träffar	Lästa abstrakt	Granskade artiklar	Resultat artiklar
1	2023-09-12	CINAHL	((MH "Constipation+") OR constipation OR obstipation) AND patient care OR nursing care AND nurse Limits: Research article, 2013-2023, English	57	15	4	2
2	2023-09-12	PubMed	("Constipation"[Mesh] OR constipation OR obstipation) AND (patient care OR nursing care) AND nurse Limits: 2013–2023, English	206	46	14	7 (1*)

MH = CINAHL Subject Headings

Mesh = Medical Subject Headings

(*) = dubletter

Bilaga C

Tabell 3: Artikelöversikt

Artikel 1	Information om artikeln
Referens	Feo, R., Urry, K., Conroy, T. & Kitson, A. L. (2023). Why reducing avoidable hospital readmissions is a “wicked” problem for leaders: A qualitative exploration of nursing and allied health perceptions. <i>Journal of Advanced Nursing.</i> , 79(3), 1031–1043. https://doi.org/10.1111/jan.15220
Land	Australien
Databas	PubMed
Syfte	Syftet var att undersöka sjuksköterskors och sjukvårdspersonals uppfattning om sambandet mellan återinläggningar som hade kunnat undvikas och att leverera grundläggande vård.
Metod	Kvalitativ metod
Urval	Urvalet var målinriktat och bestod av sjuksköterskor, dietister, arbetsterapeuter och sjukgymnaster som arbetade på sjukhus i södra Australien. Deltagarna rekryterades genom mejl och flygblad på tre sjukhus i Australien. Studien hade 14 deltagare vilka var sjuksköterskor och allierade hälsokliniker med ovannämnda professioner.
Datainsamling	Semistrukturerade fysiska intervjuer med sjuksköterskor och hälsokliniker utfördes från maj 2019 till september 2019. Den genomsnittliga tiden för intervjun var 35 minuter. Intervjufrågorna fokuserade specifikt på obstipation och aspirationspneumoni. En intervjuguide framtog som innehöll frågor berörande deltagarnas uppfattning om varför patienter utvecklar obstipation eller aspirationspneumoni samt varför återinläggning är vanligt relaterat till dessa tillstånd och hur det kan förebyggas.
Dataanalys	Intervjuerna ljudinspelades och transkriberades med hjälp av en transkriptionstjänst. Data analyserades induktivt med tematisk analys. Forskarna läste igenom utskriften med data och lyssnade på ljudinspelningarna flera gånger. Sedan kodades data, kodningen diskuterades av forskarna och teman framtog.
Bortfall	Studien hade inget bortfall.

Resultat/Slutsats	<p>Sjuksköterskorna rekommenderade att öka kunskapen om fysisk aktivitet för att förhindra obstipation. De nämnde inga specifika detaljer om hur det skulle uppnås och hur fysisk aktivitet kunde ökas på akutvårdsavdelningar. Sjuksköterskorna uttryckte tvivel angående förebyggandet av återinläggningar för obstipation och såg det i vissa fall som oundvikligt. Sjuksköterskorna beskrev att obstipation var lågt prioriterat och ofta hänvisades till öppenvården istället för att behandlas på sjukhuset. Det fanns organisationsproblem i form av tidsbrist, hög arbetsbelastning på grund av underbemannad arbetsgrupp vilket resulterade i att sjuksköterskorna arbetade mindre förebyggande, inte kunde engagera sig tillräckligt i behandlingarna och att vårdkvaliteten brast. Några sjuksköterskor uttryckte att äldre patienter som var inlagda på sjukhus tenderade att hospitaliseras och inte skötte sin egenvård eller tog ansvar över sin vård och behandling. Det fanns även sjuksköterskor som inte instämde i att patienterna hospitaliserades utan uttryckte att det var vårdpersonalens ansvar att vården skulle utövas med patienten och inte till patienten. Sjuksköterskorna beskrev ett behov av att motivera patienter till vätskeintag och fysisk aktivitet vid obstipation men det rådde delade meningar om vem som bar ansvaret för detta. Studien visade att det fanns en skeptisk inställning till hur återinläggningar på grund av obstipation skulle kunna förhindras.</p>
Vetenskaplig kvalitet	<p>Enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmodell kvalitetsbedömdes artikeln till 90% vilket motsvarar grad I.</p>

Artikel 2	Information om artikeln
Referens	Goodman, C., Davies, S. L., Norton, C., Fader, M., Morris, J., Wells, M. & Gage, H. (2013). Can district nurses and care home staff improve bowel care for older people using a clinical benchmarking tool? <i>British Journal of Community Nursing</i> , 18(12), 580–587. https://doi.org/10.12968/bjcn.2013.18.12.580
Land	England
Databas	PubMed
Syfte	Studiens syfte var att undersöka om en benchmarkingmetod som kallas Essence of Care skulle kunna förbättra kvaliteten på tarmvården till vårdhemsboende med stöd av distriktsköterskor.
Metod	Mixad metod
Urval	Urvalet rekryterades genom vårdhemschefer som förmedlade intresse för studien. Sex vårdhem inkluderades där 24 sjuksköterskor, 128 vårdhempersonal och 169 äldre personer som bodde på vårdhem deltog i studien.
Datainsamling	Studiens utfördes i tre faser, först en baslinjebedömning sedan en interventionsfas och därefter ytterligare en basbedömning. Semistrukturerade intervjuer genomfördes med vårdhemsboende, vårdhempersonal och sjuksköterskor. Sjuksköterskor som deltog skrev en arbetsdagbok under två veckor. Forskarna granskade dokumentation utförd av sjuksköterskor och vårdhempersonal.
Dataanalys	Dataanalysen av kvantitativa data genomfördes med beskrivande statistik och med hjälp av dataanalysverktyg. Kvalitativa data transkriberades och genomgick tematisk analys.
Bortfall	Av deltagarna som bodde på vårdhem var det 21 personer som föll bort under studien.
Resultat/Slutsats	Sjuksköterskors engagemang i användandet av benchmarkingmetoden Essence of Care varierade. Sjuksköterskorna tillsammans med annan vårdpersonal hade möten där patienternas vård diskuterades och de upplevde att benchmarkingmetoden stärkte samarbetet mellan arbetsgrupper. Kommunikationen förbättrades och de tog större del av varandras kunskap vilket utvecklade en större förståelse för tarmrelaterade problem. Benchmarkingmetoden Essence of Care inkluderade utbildning för ny personal inom livsstilsvanor relaterade till obstipation. Dock ökade inte tarmvårdsplaneringen på de vårdhem där sjuksköterskorna arbetade. Studien visade att benchmarkingmetoden ökade samarbetet med övrig vårdpersonal vilket förbättrade tarmvården för patienterna.
Vetenskaplig kvalitet	Enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmodell kvalitetsbedömdes artikeln till 79% vilket motsvarar grad II.

Artikel 3	Information om artikeln
Referens	Klein, J. & Holowaty, S. (2014). Managing Constipation: Implementing a Protocol in a Geriatric Rehabilitation Setting. <i>Journal of Gerontological Nursing</i> , 40(8), 18–27. https://doi.org/10.3928/00989134-20140501-01
Land	Kanada
Databas	PubMed
Syfte	Studiens syfte var att undersöka effekten av att implementera ett obstipationshanteringsprotokoll i en geriatrisk rehabiliteringsmiljö.
Metod	Mixad metod
Urval	Urvalet till studiens kvantitativa del bestod av 302 patienter som var över 65 år och hade vårdats på geriatriska rehabiliteringsenheter. Till den kvalitativa delen bestod urvalet av 24 sjuksköterskor som arbetat i över sex månader på de geriatriska enheterna.
Datainsamling	Datainsamlingen utfördes via genomgång av journaler för patienter som vårdats på tre olika geriatriska rehabiliteringsenheter och fokusgruppintervjuer med sjuksköterskor. Fokusgrupperna bestod av fyra till sex deltagare. Intervjufrågorna berörde sjuksköterskornas erfarenhet, kunskap, åsikt och förslag angående obstipationsvården. Vid den uppföljande fokusgruppintervjun berörde frågorna sjuksköterskornas uppfattning av implementeringen obstipationshanteringsprotokoll.
Dataanalys	Kvantitativa data analyserades med hjälp av ett digitalt dataanalysverktyg. Chi-kvadratsanalys användes vid jämförelse. Intervallskala användes för medel och standardvariationer och kategoriska skalor via procent. Kvalitativa data analyserades med hjälp av ett dataanalysverktyg (NVivo) och innehållsanalys användes. Teman utformades utefter mönstren som fanns i data.
Bortfall	Ej angivet
Resultat/Slutsats	Sjuksköterskorna beskrev att obstipation var ett problem på enheterna och att det ofta prioriterades lågt. Det fanns ett flertal utmaningar relaterade till obstipationshantering. Utmaningar som sjuksköterskorna benämnde var organisatoriska hinder, missvisande information och bristande kommunikation. Sjuksköterskorna beskrev att obstipationshanteringsprotokollet ökade medvetenheten och därmed prioriterades obstipation högre. Kommunikation mellan kollegor förbättrades efter implementeringen av protokollet. I uppstarten av implementeringen uttryckte sjuksköterskorna en skeptisk inställning men efter ett tag beskrevs protokollet som underlättande för omvårdnaden vid obstipation. Studien visade att obstipationshanteringsprotokollet minskade frekvensen av återkommande obstipation hos patienter och en ökning av tarmrelaterad dokumentation.
Vetenskaplig kvalitet	Enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmodell kvalitetsbedömdes artikeln till 81% vilket motsvarar grad I.

Artikel 4	Information om artikeln
Referens	Lundberg, V., Boström, A. M., Gottberg, K., & Konradsen, H. (2020). Healthcare Professionals' Experiences of Assessing, Treating and Preventing Constipation Among Older Patients During Hospitalization: An Interview Study. <i>Journal of multidisciplinary healthcare</i> , 13, 1573–1582. https://doi.org/10.2147/JMDH.S277727
Land	Sverige
Databas	PubMed
Syfte	Syftet med studien var att utforska vårdpersonalens erfarenheter av att bedöma, behandla och förebygga obstipation hos äldre patienter.
Metod	Kvalitativ metod
Urval	Urvalet bestod av 20 deltagare, 17 kvinnliga och tre manliga där nivån på utbildning och arbetslivserfarenhet varierade. Medelåldern hos deltagarna var 40,7 år och de hade minst ett års arbetserfarenhet av geriatrisk vård. Av deltagarna var 15 var sjuksköterskor och fem läkare.
Datainsamling	Studien utfördes på tre olika geriatriska specialistavdelningar på ett medelstort sjukhus i Sverige. De frivilliga deltagarna fick ett informationsbrev om studien innan start. På deltagarnas arbetsplats utfördes semistrukturerade intervjuer med öppna frågor. Två fokusgrupper med 12 deltagare i vardera. Individuella intervjuer genomfördes med åtta deltagare som inte kunde delta i fokusgrupperna. Intervjuerna i fokusgrupperna varade i 45–60 minuter och de enskilda intervjuerna i genomsnitt 21 minuter. En specialistsjuksköterska inom gerontologi var moderator tillsammans med en sjuksköterska med erfarenhet av fokusgruppdiskussioner som var observatör, i syfte att säkerställa att samtliga deltagare fick dela med sig av sina erfarenheter.
Dataanalys	Intervjuerna ljudinspelades och transkriberades ordagrant. Analysen av kommunikationen genomfördes med kvalitativ innehållsanalys. I första steget lästes det transkriberade materialet upprepade gånger för att skapa en helhet. Lokalisering av meningsenheter kondenserades och abstraherades samt kodades. Koderna med liknande innehåll grupperades och delades in i underkategorier. Till sist extraherades underkategorier för att finna de som liknade varandra. De delades upp i kategorier. Andra forskare deltog i framtagandet av kategorierna vilket tillsammans med citat stärkte materialets trovärdighet och bekräftelse.
Bortfall	Ej angivet

Resultat/Slutsats	<p>Sjuksköterskorna beskrev faktorer som påverkade omvårdnaden negativt vilka var tidsbrist, personalbrist, bristande kontinuitet, kommunikation och otillgänglig miljö. Faktorerna medförde att obstipation blev lågt prioriterat och förbisågs. Sjuksköterskorna beskrev att det fanns en kunskapsbrist angående obstipation och att de saknade bedömningsinstrument. De ansåg att ett personcentrerat förhållningssätt och kontinuitet i omvårdanden hade god effekt. Sjuksköterskorna berättade att den vanligaste åtgärden vid obstipation var laxerande läkemedel. Miljön och livsstilsfaktorer hade betydelse för omvårdnaden enligt sjuksköterskorna och de utgjorde en funktion i att motivera patienter. Sjuksköterskorna beskrev att de utförde tarmprotokoll i omvårdnaden med det rådde delade meningar angående användandet. Det var enligt sjuksköterskorna svårt att bedöma obstipation hos patienter med kognitiv nedsättning och de fick förlita sig på sin yrkeserfarenhet. Deltagarna ansåg att en personcentrerad vård tillsammans med kliniskt resonemang var nödvändigt. Sjuksköterskor eftersökte mer information, stöd och vägledning. Det fanns ett behov av adekvat utbildning och riktlinjer vid hantering av obstipation.</p>
Vetenskaplig kvalitet	<p>Enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmodell kvalitetsbedömdes artikeln till 81% vilket motsvarar grad I.</p>

Artikel 5	Information om artikeln
Referens	Maras, G., Ceyhan, Ö. & Delen, N. (2022). Intensive care nurses' knowledge and use of a nursing checklist: A cross-sectional survey. <i>Journal of Nursing Management</i> , 30(8), 4442-4451. https://doi-org.ezproxy.bib.hh.se/10.1111/jonm.13874
Land	Turkiet
Databas	CINAHL
Syfte	Studiens syfte var att fastställa medvetenheten hos sjuksköterskor som arbetade på intensivvårdsavdelningar om en daglig patientchecklista.
Metod	Kvantitativ
Urval	Urvalet bestod av 180 sjuksköterskor som arbetade på intensivvårdsavdelningar på sjukhus i Turkiet. Det var 157 kvinnliga sjuksköterskor och 23 manliga som deltog i studien.
Datainsamling	Datainsamlingen genomfördes med hjälp av ett frågeformulär som skickades ut digitalt till deltagarna där frågor angående demografiska egenskaper och frågor berörande arbetsplatsen besvarades.
Dataanalys	Dataanalysen utfördes med ett digitalt dataanalysverktyg. Frekvens och procent användes vid analysen av beskrivande data. Dataanalysen bestod även av icke-parametriska tester (<i>Mann-Whitney U</i> och <i>Kruskal-Wallis-test</i>) och normalfördelning.
Bortfall	Bortfallet bestod av 80 deltagare.
Resultat/Slutsats	Av 180 sjuksköterskor var det 168 sjuksköterskor som uttryckte att de hade vetskap om att obstipation dagligen skulle övervakas. Det var 12 sjuksköterskor som uttryckte att de inte visste att obstipation skulle övervakas dagligen. Av de sjuksköterskor som dagligen övervakade obstipation hos patienter var det 146 sjuksköterskor som beskrev att de utförde en statusbedömning och 34 som inte gjorde det. Majoriteten (81,1%) av sjuksköterskorna uttryckte att de hade vetskap om att en checklista dagligen skulle användas för att minska bristerna i den dagliga omvårdnaden. Sjuksköterskornas medvetenhet angående vikten av daglig bedömning av parametrar var låg.
Vetenskaplig kvalitet	Enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmodell kvalitetsbedömdes artikeln till 91% vilket motsvarar grad I.

Artikel 6	Information om artikeln
Referens	Saga, S., Seim, A., Mørkved, S., Norton, C., & Vinsnes, A. G. (2014). Bowel problem management among nursing home residents: a mixed methods study. <i>BMC nursing</i> , 13(1), 35. https://doi.org/10.1186/s12912-014-0035-9
Land	Norge
Databas	PubMed
Syfte	Studiens syfte var att belysa hur norska sjuksköterskor hanterade tarmproblem hos patienter på äldreboende.
Metod	Mixad metod
Urval	Urvalet bestod av individer som bott på äldreboende i mer än tre veckor permanent eller som haft vistelser på äldreboende i mer än fyra veckor det senaste halvåret. Personer under 65 år eller med stomi exkluderades. Urvalet till fokusgruppintervjuerna var sju kvinnor och en man som arbetare som sjuksköterska på kommunala äldreboenden i Norge. Urvalet till frågeformuläret var sjuksköterskor som arbetade på kommunala äldreboenden i Norge.
Datainsamling	Datainsamlingen genomfördes med fokusgruppintervjuer och frågeformulär. Det var 980 frågeformulär som insamlades. Frågeformulären innehöll frågor om patienternas olika förutsättningar och medicinska historik, de besvarades för varje patient. Fokusgruppintervjuerna bestod av sex öppna frågor, intervjuerna varade i en timme till en och en halv timme. Fokusgruppintervjuernas frågor vägledades av svaren från frågeformulären.
Dataanalys	Dataanalysen av kvantitativa data utfördes med hjälp av ett statistiskt dataanalysprogram. Prevalens skattades i procent och beskrivande statistik. Kvalitativa data från fokusgruppintervjuerna var ljudinspelad och transkriberades ordagrant. De genomlästes upprepade gånger av två forskare. Meningskodensering och kodning genomfördes och kategorier utformades.
Bortfall	Ej angivet
Resultat/Slutsats	Sjuksköterskor beskrev utmaningar innefattande kommunikation, insyn i patientens tarmvanor, långvarig användning av laxerande läkemedel, medicinering, inaktivitet och patientens förmåga att sitta på toalettstolen. Sjuksköterskorna berättade att det fanns organisatoriska problem som hög arbetsbelastning, tidsbrist och bristande kontinuitet. De organisatoriska problemen orsakade att obstipation hos patienterna blev lågt prioriterat. Sjuksköterskorna beskrev att omvårdnad med positiv effekt vid obstipation innebar regelbundna toalettbesök, utförande av tarmprotokoll, toalettsheman och en stressfri miljö vid toalettbesöket. Personcentrerad omvårdnad och kontinuitet bidrog till god omvårdnad. Studien visade att organisatoriska faktorer som utgjorde hinder för sjuksköterskor innebar större vikt av det förebyggande förstoppningsarbetet.
Vetenskaplig kvalitet	Enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmodell kvalitetsbedömdes artikeln till 77% vilket motsvarar grad II.

Artikel 7	Information om artikeln
Referens	Takaoka, M., Igarashi, A., Futami, A. & Yamamoto-Mitani, N. (2020). Management of constipation in long-term care hospitals and its ward manager and organization factors. <i>BMC nursing</i> , 19(5), 1472-6955. https://doi.org/10.1186/s12912-020-0398-z
Land	Japan
Databas	PubMed
Syfte	Studiens syfte var att klargöra hur obstipationshantering används i långtidsvården och att utforska faktorerna inklusive uppfattning, organisatoriska klimat och obstipationsbedömning.
Metod	Kvantitativ
Urval	I tvärsnittundersökningen valdes slumpmässigt 1554 sjukhus med långvårdsavdelningar ut. Av dessa uteslöts 125 sjukhus i katastrofområden och 247 sjukhus på grund av avsaknad av långvårdsavdelningar. Ytterligare två sjukhus uteslöts då de ingick i andra forskningsprogram. Efter uteslutningen återstod 1189 sjukhus med långvårdsavdelningar där sjuksköterskor och verksamhetschefer arbetade.
Datainsamling	Anonyma enkäter skickades ut till sjuksköterskor och verksamhetschefer på långvårdsavdelningar på de 1180 sjukhusen, 247 giltiga frågeformulär återtogs. Sjuksköterskor och avdelningschefer fick olika frågeformulär. Frågeformulären till sjuksköterskorna innehöll frågor om demografiska egenskaper, hur förstoppningshanteringen bedömdes och den kliniska förstoppningshanteringen. Frågorna besvarades genom poängsättning utifrån skalor, vilken grad på skalan och antal skalapoäng skiljde sig i de olika kategorierna. Insamling av frågeformulär som besvarats av sjuksköterskor skickades tillbaka till forskarna via post.
Dataanalys	Dataanalysen utfördes genom att kategorisera data utifrån varje avdelning. Första steget var att framta beskrivande statistik. I det andra steget genomfördes bivariata analyser och slutligen multivariata analyser. Alla analyser utfördes med hjälp av dataanalysprogrammet Statistics for Windows (SPSS).
Bortfall	Bortfallet bestod av 36 frågeformulär.
Resultat/Slutsats	Sjuksköterskorna uttryckte att de genomförde dagliga bedömningar av tarmrörelser hos patienter som registrerades. Mer än hälften av sjuksköterskorna beskrev att uppmuntran till en fiberrikkost, intag av probiotiska produkter och ett ökat vätskeintag hade en positiv verkan för patienter med obstipation men utfördes av mindre än hälften av sjuksköterskorna som deltog. Sjuksköterskorna beskrev att de hade en viktig roll i att motivera, stödja fysisk aktivitet och uppmuntra till mer frekventa och regelbundna toalettbesök. Det var vanligt förekommande att sjuksköterskorna administrerade laxerande läkemedel till patienter med obstipation Studien visade att det fanns en bristfällig förstoppningshantering på grund av organisatoriska faktorer.
Vetenskaplig kvalitet	Enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmodell kvalitetsbedömdes artikeln till 73% vilket motsvarar grad II.

Artikel 8	Information om artikeln
Referens	Tavares, C. N., Kimbrel, J. M., Protus, B. M. & Grauer, P. A. (2014). Petroleum jelly (vaseline balls) for the treatment of constipation: a survey of hospice and palliative care practitioners. <i>The American Journal of Hospice & Palliative Care.</i> , 31(8), 797–803. https://doi.org/10.1177/1049909113502578
Land	USA
Databas	PubMed
Syfte	Syftet var att insamla information om vårdpersonals kunskap och attityd angående användningen av vaselinbollar för hantering av obstipation på hospice och palliativ vård.
Metod	Kvantitativ
Urval	Inkluderade i studien var läkare, sjuksköterskor och farmaceuter som arbetade med palliativvård, 353 personer deltog varav 272 deltagare var sjuksköterskor.
Datainsamling	Anonym onlineundersökning till läkare, sjuksköterskor och farmaceuter. I studien användes 353 besvarade enkäter. Onlineundersökningen bestod av ett frågeformulär innehållande 34 flervals frågor. Det fanns möjlighet att besvara vissa frågor med ett öppet svar om deltagaren önskade genom att välja ”annat” som svarsalternativ. Frågorna berörde demografiska egenskaper hos deltagarna och deras uppfattning och erfarenhet av att ge vaselinbollar till patienter med obstipation.
Dataanalys	Dataanalysen genomfördes med beskrivande statistik och kategoriska svar uttrycktes med hjälp av frekvens och procentsatser.
Bortfall	Bortfallet bestod av 17 personer. Studiens antal gick från 370 deltagare till 353.
Resultat/Slutsats	Av 272 sjuksköterskor som deltog i studien uttryckte 116 sjuksköterskor att de rekommenderade vaselinbollar till patienter med obstipation. Det var 46 sjuksköterskor som inte förespråkade administreringen av vaselinbollar. Det var 83 sjuksköterskor som inte var bekanta med behandlingsformen. Sjuksköterskorna rekommenderade vaselinbollar till vuxna patienter med obstipation oavsett obstipationsgrad men vaselinbollar användes i störst utsträckning till patienter med obstipation som var motståndskraftig till laxerande läkemedel. Sjuksköterskorna berättade att vaselinbollar administrerades kylda eller frysta och med olika smaksättningar för att underlätta intaget. De flesta sjuksköterskorna beskrev att vaselinbollar var effektiva vid obstipation då tarmarna ofta aktiverades inom 24 timmar. Sjuksköterskor uttryckte en oro att använda vaselinbollar på grund av risken för biverkningar. Behandlingens varaktighet varierade mellan en dos vid ett tillfälle och upp till fyra veckor. Det rådde delade meningar kring vaselinbollar och fanns ett samband mellan antal år i arbetslivet och användandet av vaselinbollar till patienter med obstipation.
Vetenskaplig kvalitet	Enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmodell kvalitetsbedömdes artikeln till 83% vilket motsvarar grad I.

Artikel 9	Information om artikeln
Referens	Warren, D. & Kent, B. (2018). Determining the impact of a bowel management protocol on patients and clinicians' compliance in cardiac intensive care: A mixed-methods approach. <i>Journal of Clinical Nursing</i> , 28(1-2), 89-103. https://doi-org.ezproxy.bib.hh.se/10.1111/jocn.14669
Land	Australien
Databas	CINAHL
Syfte	Studiens syfte var att undersöka effekten av ett tarmhanteringsprotokoll vid förekomst av obstipation och diarré, nivåer av följsamhet och att utforska möjligheter och hinder förknippade med dess användning inom intensivvård.
Metod	Mixad metod
Urval	Urvalskriterierna för den kvantitativa delen innefattade patienter som vårdats över 72 timmar på intensivvårdsavdelning och patienter över 18 år. Urvalet för den kvalitativa delen av studien var sjuksköterskor som arbetade på hjärtintensivavdelningen och använde sig av tarmprotokoll där studien utfördes. Tio sjuksköterskor med varierande arbetserfarenhet deltog i studien.
Datainsamling	Den kvantitativa datainsamlingen innebar en okontrollerad retrospektiv fallgranskning. Data som inhämtades var medicin- och omvårdnadsanteckningar. Inhämtningen genomfördes med hjälp av ett datainsamlingsverktyg. Kvalitativa data insamlades via fokusgruppsintervjuer med vårdpersonal. Intervjuerna hade ett semistrukturerat tillvägagångssätt.
Dataanalys	Kvantitativa data analyserades med induktiv metod och tematisk analys. Kvalitativa data ljudinspelades och transkriberades ordagrant. Transkriptionerna genomlästes av fyra personer.
Bortfall	Ej angivet
Resultat/Slutsats	Sjuksköterskorna beskrev en bristande generaliserbarhet hos tarmprotokollen och att kunskapen kring användandet var bristfällig. De uttryckte önskemål om utbildning i utförandet av tarmprotokoll. Några sjuksköterskor uttryckte att tarmprotokoll ökade arbetsbelastningen och andra upplevde att tarmprotokoll ökade medvetenheten och kommunikationen angående obstipation. I studien framkom att sjuksköterskor använde egen erfarenhet istället för tarmprotokollet vid vissa tillfällen. Tarmprotokoll visades förbättra delar av omvårdnaden vid obstipation men upplevelsen av utförandet skiljde sig åt.
Vetenskaplig kvalitet	Enligt Carlsson och Eimans (2003) granskningsmodell kvalitetsbedömdes artikeln till 81% vilket motsvarar grad I.